

อีโรว์พลังเจียบ สู้ COVID - 19 ระดับพื้นที่

ทั่วโลกกำลังประสบปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID - 19 โดยในประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อสะสม ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึง ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ รวม ๓,๐๓๗ ราย รักษาหายแล้ว ๒,๘๘๗ ราย รักษาอยู่ในโรงพยาบาล ๘๔ ราย และมีผู้เสียชีวิต ๕๖ ราย^๑ กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ COVID - 19 เป็นโรคติดต่ออันตราย ลำดับที่ ๑๔ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘^๒ รัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID - 19 ที่สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นหน่วยประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการให้ความช่วยเหลือ รวมถึงรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เกิดขึ้น^๓ จากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ

กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ ช่วยให้ประเทศไทยได้รับการยกย่อง จากองค์การอนามัยโลก (WHO) ว่าเป็นประเทศที่มีระบบการสาธารณสุขที่ดี ๑๐ อันดับแรกของโลก^๔ ทั้งนี้ เนื่องจากได้มีการสร้างและพัฒนาคือความร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาชน มีการจัดตั้งชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.)^๕ เพื่อดูแลประชาชนอย่างเข้าถึง ดูแลอย่างใกล้ชิดประหนึ่งญาติสนิท ออกเคาะประตูบ้าน เพื่อให้ความรู้ ย้ำความสำคัญของมาตรการ รวมทั้งค้นหากลุ่มเสี่ยงเพื่อให้เข้ารักษาในระบบได้ทันที่ ด้วยมาตรการค้นหาเร็ว ตรวจเร็ว รักษาเร็ว จนได้รับความชื่นชมว่าเป็นอีโรว์พลังเจียบสู้โรค COVID - 19 และเป็นตัวอย่างให้กับอีกหลาย ๆ ประเทศในการควบคุมโรค^๖ กรณีที่เห็นได้ชัดว่าการทำงานของ อสม. ช่วยควบคุมโรค ได้เป็นอย่างดี นั่นคือกรณีที่หนุ่มเชียงใหม่ซึ่งทำงานอยู่ที่จังหวัดภูเก็ตและเดินทางกลับภูมิลำเนาที่จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ได้ไปรายงานตัวกับผู้ใหญ่บ้านหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ แต่ทางอสม.ซึ่งมีหน้าที่เคาะบ้านให้ความรู้และเน้น ย้ำมาตรการป้องกันควบคุมโรคเป็นผู้ค้นพบและได้ให้ไปรายงานตัวพร้อมเข้าคัดกรองโดยทันที ซึ่งผลการตรวจ ปรากฏว่า หนุ่มคนนั้นได้ป่วยเป็นโรค COVID - 19 จริง และได้เข้ารับการรักษาทันที พร้อมตรวจคัดกรองผู้สัมผัสได้ ทันทีที่เช่นเดียวกัน^๗ ในการนี้ ไม่ใช่เพียงแค่ อสม. จะออกเคาะประตูบ้านให้ความรู้ แต่ยังมี การจัดตั้งด่านตรวจชุมชน คัดกรอง ผู้เดินทางข้ามจังหวัด โดยเป็นการร่วมมือกับหลาย ๆ หน่วยงานในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานสังกัด กระทรวงสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ ทหาร รวมถึงภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิดการเคลื่อนย้ายของผู้ติดเชื้อ COVID - 19^๘ ด้วยการร่วมมือร่วมใจกันของหน่วยงานภาคส่วนทั้งหลาย ในพื้นที่ ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อของประเทศไทยลดลง จากหลักร้อยสู่เลขตัวเดียวในเวลาเพียงไม่กี่วัน

การที่หลายพื้นที่สามารถควบคุม COVID - 19 ได้ดี เพราะการมีรากฐานที่แข็งแกร่งของระบบ การสาธารณสุขไทย และการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันของหลาย ๆ ภาคส่วน ที่สำคัญคือ การต่อสู้ COVID - 19 อย่างเจียบ ๆ ของพี่น้อง อสม. ไทย เพียงเพื่อต้องการให้พื้นที่บ้านของตน ปลอดภัยจากโรคติดต่ออันตรายนี้ การขับเคลื่อนต่อไปยังต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อขจัด COVID - 19 ให้สำเร็จ คืนความสุขให้คนไทย “เราจะสู้ไปด้วยกัน”

เอกสารอ้างอิง

๑. <https://covid19.ddc.moph.go.th/>
๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๗)
๓. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019: ศบค.
๔. <https://www.ghsindex.org/>
๕. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๔๒๖ หน้า ๒๓ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านกลาง ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑
๖. WHO Thailand, Thai Move Institute
๗. <https://ch3thailandnews.bectero.com/news/188181>
๘. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด มท ๐๒๑๑.๓/ว๑๗๓๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓

ผู้เขียนบทความ นายอนุวัฒน์ รัชมะโน นักวิชาการสาธารณสุข กลุ่มพัฒนาวิชาการโรคติดต่อ กองโรคติดต่อทั่วไป
รองศาสตราจารย์สมชติ ไตรรักษา ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหิดล และนางสาวศิริวัลย์ มณีศรีเดช นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ที่ปรึกษา